

INFORMATIVNI BILTEN

Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine

U ovom broju:

U FOKUSU

Strategija razvoja
građevinarstva u Crnoj
Gori do 2020. godine

AKTUELNO

Primjena najbolje
međunarodne prakse u
oblasti građevinarstva
– Press konferencija
povodom prijema Crne
Gore u Međunarodno
udruženje inženjera
konsultanata (FIDIC)

Održana radionica
o primjeni Zakona o
upravljanju otpadom
i konceptu Zakona
o komunalnim
djelatnostima

Banke primile 1099
aplikacija građana
za učešće u projektu
"1000+ stanova"

Dodijeljena priznanja
najuspješnijim
učesnicima Festivala
investicija i nekretnina -
FREI 2010.

VIJESTI

ZANIMLJIVOSTI

Eko-arhitektura -
energetski imperativ

NAJAVE

STRATEGIJA RAZVOJA GRAĐEVINARSTVA U CRNOJ GORI DO 2020. GODINE

Cilj Strategije je da se doprine glavnom usmjeravanju razvoja građevinarstva Crne Gore do 2020. godine, da bi se na najefikasniji način u najvećoj mogućoj mjeri koristili sopstveni potencijali. Glavni ciljevi su da oblast građevinarstva postane inovativna i zadovoljava potrebe crnogorskih građana i ekonomije na efikasan način, da postane dio građevinarstva Evropske Unije, da postane konkurentna u pružanju usluga na međunarodnim projektima i isporučuje proizvode sa standardnim kvalitetom.

- Strateški pristup građevinarstvu kroz aktivnosti koje su utvrđene u Strategiji će poslužiti državi za definisanje dugoročnije politike za razvoj građevinske djelatnosti.
- S obzirom na to da se u narednom periodu očekuju značajna finansijska ulaganja u kapitalne projekte u Crnoj Gori, a učešće građevinarstva u BDP-u Crne Gore je svega 3-4%, dok je u zemljama EU učešće i preko 12%, građevinarstvo mora biti tretirano kao jedan od strateških sektora razvoja ekonomije
- Jedan od osnovnih izazova crnogorskog građevinarstva su

kadrovski resursi – domaća radna snaga, jer i po broju i po kvalitetu postoji deficit radne snage. Buduće aktivnosti će biti usmjerene na animiranje mladih, kao i na to da se već kroz srednje obrazovanje kvalitetno obučavaju za građevinarstvo.

- Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine će raditi na izradi novih programa i planova u cilju podsticanja motivisanosti svršenih osnovaca za upis u srednje stručne građevinske škole kao i na obezbjeđivanju njihovog zaposlenja nakon školovanja.
- Jačanje konkurentnosti građevinske operative i formiranje adekvatne strukture radne snage u oblasti građevinarstva su jedni od jasnih pravaca djelovanja i dobar putokaz kako i kuda treba krenuti u narednom periodu u građevinarstvu Crne Gore.
- Sprovođenje aktivnosti na podizanju svijesti kod poslodavaca i menadžera u kompanijama o važnosti daljeg ulaganja u razvoj ljudskih resursa i stvaranju organizacija koja uče

PRIMJENA NAJBOLJE MEĐUNARODNE PRAKSE U OBLASTI GRAĐEVINARSTVA

Ministar uređenja prostora i zaštite životne sredine **Branimir Gvozdenović**, govorio je 12. novembra na konferenciji za novinare, povodom prijema Asocijacije inženjera konsultanata Crne Gore (ACEM) u Međunarodno udruženje inženjera konsultanata (FIDIC). Pored ministra Gvozdenovića, na konferenciji su govorili i direktor Direkcije javnih radova, **Žarko Živković** i regionalni direktor MACE-a **Branislav Simović**. Ministar Gvozdenović je istakao da će članstvo u FIDIC-u omogućiti crnogorskim kompanijama, inženjerima i drugim strukama u oblastima investicija i građevinarstva da imaju ravnopravan status u međunarodnim projektima, da dijele i primjenjuju iskustvo najbolje međunarodne prakse i time obezbijede najkvalitetnije usluge za dobrobit društvene zajednice. "Članstvo u FIDIC-u će olakšati i uvođenje međunarodnih standarda, znanja i vještina u inženjeringu, i konačno, a ne manje važno, stvoriti polaznu osnovu i za potencijalni izvoz konsultantskih usluga crnogorskih stručnjaka iz oblasti građevinarstva u Evropu i svijet",

kazao je Gvozdenović. Takođe, Gvozdenović je podsjetio da primjena FIDIC ugovaranja nije novost za crnogorsku graditeljsku praksu, jer je izgradnja velikog broja objekata koji su finansirani od strane međunarodnih institucija vršena uz primjenu FIDIC ugovora. FIDIC je Međunarodno udruženje inženjera konsultanata (skraćeno je akronim od naziva udruženja na Francuskom jeziku Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils) i glo-

balno predstavlja konsultantsku inženjering industriju. FIDIC je osnovan 1913. godine i do danas je preko 80 zemalja članica (po nekim stručnim radovima, oko 100) uključeno u rad udruženja. Preko 80 zemalja članica podrazumijeva preko 2 miliona pojedinaca (članova), koji su preko svojih nacionalnih udruženja, članovi FIDIC-a. Sjedište FIDIC udruženja se nalazi u Ženevi, u zgradi Svjetskog Trgovinskog centra II.

RADIONICA O PRIMJENI ZAKONA O UPRAVLJANJU OTPADOM I KONCEPTU ZAKONA O KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine organizovalo je 12. novembra radionicu o primjeni Zakona o upravljanju otpadom i konceptu Zakona o komunalnim djelatnostima. Radionicu je vodio ministar **Branimir Gvozdenović**, a radionici su prisustvovali predsjednici opština,

predstavnicima zajednica opština, komunalna preduzeća i biznis udruženja. Imajući u vidu da je Zakon o upravljanju otpadom počeo da se primjenjuje od 1. januara 2010. godine, radionica je imala za cilj da se u otvorenom razgovoru sa svim nadležnim subjektima za njegovu primjenu analiziraju pozitivni i negativni aspekti njegove dosadašnje implementacije. Takođe, nedavno su otpočele aktivnosti na izradi Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Z a k o n a

o upravljanju otpadom, prije svega zbog usklađivanja sa promjenama koje su se u međuvremenu desile u evropskom zakonodavstvu u ovoj oblasti, tako da je radionica bila dobar način da radni tim kroz razgovor sagleda probleme drugačiji način i iste ugradi u novi tekst Zakona. Istovremeno je bila organizovana i razmjena mišljenja o konceptu njemu srodnog Zakona o komunalnim djelatnostima. Gvozdenović je takođe informisao učesnike o projektu "Očistimo Crnu Goru", velikoj akciji čišćenja koja se planira za narednu godinu i koja bi trebalo da predstavlja nastavak usvajanja dobre prakse EU. Gvozdenović je pozvao predstavnike opština i druge učesnike da se uključe u ovu akciju i tako daju svoj doprinos prebilžavanju evropskim tokovima.

BANKE PRIMILE 1099 APLIKACIJA GRAĐANA ZA UČEŠĆE U PROJEKTU "1000+ STANOVA"

Javni poziv za učešće građana u projektu "1000+ stanova" završen je 18. novembra. Tokom prethodnih mjesec dana. Ukupan broj predatih aplikacija u svim bankama koje učestvuju u Projektu je 1099. Na centralni dio Crne Gore se odnosi 75%

aplikacija, dok je 25 % aplikacija predato u sjevernom i južnom dijelu. Najveći broj aplikacija predat je NLB Montenegro banci, a polovina od ukupnog broja podnijetih aplikacija u svim bankama predata je PROCON-u na obrađivanje.

U odnosu na broj obrađenih aplikacija, najveći dio njih se odnosi na jednočlana, dvočlana i tročlana domaćinstva, što i odgovora mogućoj potražnji stambenih jedinica definisim javnim pozivom. Građani su najviše bili zainteresovani za

stambene jedinice u centralnom regionu, što je kompatibilno ponudi stambenih jedinica u Projektu. Ukupna ponuda stambenih jedinica po regionima bila je: Sjeverni region – 408 s.j; Centralni region – 741 s.j; Južni region – 11 s.j. U odnosu na broj obrađenih podataka, a koji predstavlja skoro polovinu podnijetih zahtjeva od strane građana, može se očekivati da će broj kreditno sposobnih domaćinstava biti oko 70 - 80%. Građani će blagovremeno biti upoznati putem sredstava javnog informisanja o terminima izdavanja vaučera nakon donošenja konačne odluke od strane Projektnog odbora.

DODIJELJENA PRIZNANJA NAJUSPJEŠNIJIM UČESNICIMA FESTIVALA INVESTICIJA I NEKRETNINA - FREI 2010.

Organizacioni odbor Festivala investicija i nekretnina FREI 2010, na sjednici održanoj 9. novembra 2010. u Budvi, donio je odluku o dodjeli priznanja najuspješnijim učesnicima Festivala. Priznanje za kooperativnost i pomoć u realizaciji Festivala dobila je **Metropol Grup kompanija**. Reprezentivna festivala **Expo Italia Real Estate**, dodijeljena je zahvalnica, dok je za izuzetnu perspektivnost projekta i kapitalan značaj projekta Luštica priznanje dodijeljeno kompaniji **Luštica Development**. Kompanija **Studio Grad** dobitnik je posebnog priznanja za iskazani entuzijazam i ostvarene stručne domete u oblasti arhitektonskog projektovanja. Takođe, specijalno priznanje dobio je **dr Valter Švimer**, i to za izuzetan stručni doprinos afirmaciji problematike Social Housing-a, dok je za kvalitet rezultata ostvarenih kroz međunarodno

partnerstvo u oblasti prostornog planiranja priznanje dobio **Centar za arhitekturu i urbanizam CAU**. Organizacioni odbor festivala priznanje za najuspješniju prezentaciju dodijelio je kompaniji **SAVILLS**, a kompanija **Century**

21 nagrađena je za najbolji izložbeni nastup na FREI 2010. Za najbolji kompanijski nastup na FREI 2010, glavna nagrada Organizatora dodijeljena je kompaniji **ADRIATIC MARI-NAS (projekat PORTO MONTENEGRO)**. Drugi po redu Festival investicija i nekretnina čiji je programski nosilac **Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine**

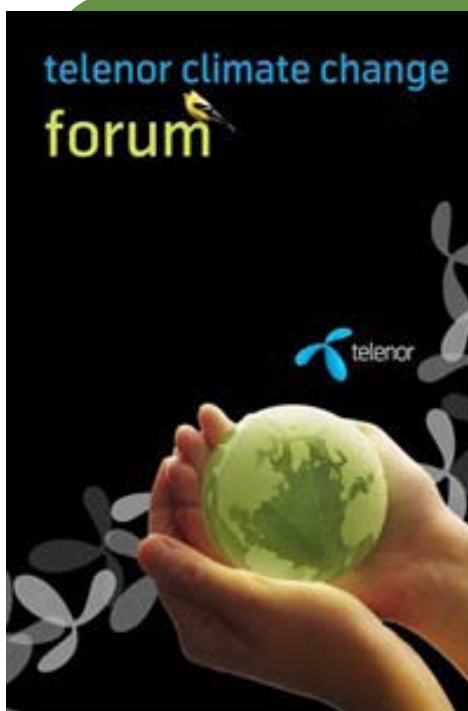

održan je od 7-10. novembra u hotelu Maestral. FREI je tematska, multidisciplinarna manifestacija, problemski usmjerena na razvoj Real Estate investicija u zemljama regiona. Festival je bio namijenjen resornim reprezentivima država SEE, RE investitorima i komercijalnim kompanijama iz ove oblasti, predstavnicima međunarodnih institucija i stručnoj javnosti.

Ministar uredjenja prostora i zaštite životne sredine **Branimir Gvozdrenović** sastao se sa šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Leopoldom Maurerom**. Tema sastanka je bila unapređenje zaštite životne sredine u Crnoj Gori u skladu sa evropskim standardima.

Druga sjednica crnogorsko-mađarske mješovite komisije za ekonomsku saradnju održana je 18. novembra u Podgorici. Sjednicom je predsjedavao **Branimir Gvozdrenović**, ministar uređenja prostora i zaštite životne sredine, kopredsjedavajući crnogorskog dijela komisije i **dr Balaš Botoš**, državni sekretar za međunarodne ekonomske odnose, Ministarstvo za nacionalnu ekonomiju Republike Mađarske, kopredsjedavajući mađarskog dijela Komisije. Na sjednici je bilo riječi o stvaranju uslova za unapređenje ekonomske saradnje i definisanju zajedničkih projekata.

Ministar **Branimir Gvozdrenović** govorio je 10. novembra na Telenor forumu o klimatskim promjenama. Na Forumu je bilo riječi o planovima i aktivnostima koje Crna Gora sprovodi u polju borbe protiv klimatskih promjena, posebno imajući u vidu predstojeću konferenciju u Meksiku. Osim ministra Gvozdrenovića, na forumu su govorili i direktorica Agencije za zaštitu životne sredine, **Daliborka Pejović**, rezidentni predstavnik za Crnu Goru pri UNDP-u **Aleksandar Avensov**, izvršni direktor kompanije Telenor u Crnoj Gori, **Kristofer Laska** i zamjenica izvršnog direktora za korporativne poslove u kompaniji Telenor, **Ana Radulović**. Tema foruma bila je "Klimatske promjene kao dio društveno-odgovornog poslovanja", a forum je imao za cilj da se komunikacijom o odgovornom poslovanju, utiče na podizanje svijesti o značaju klimatskih promjena.

EKO-ARHITEKTURA - ENERGETSKI IMPERATIV

U arhitekturi se trenutno događa revolucija. Gradnja bez ekoloških inovacija je arhitektura prošlosti bez budućnosti. Već dugo je razvijena ekološka građevinska tehnologija: niskoenergetske zgrade koje za grijanje godišnje troše manje od 30 kilovatsati po metru kvadratnom, energetske pasivne zgrade bez potrebe spoljašnje energije

za grijanje i energetske plus zgrade koje dodatno proizvode energiju s aktivnim solarnim uređajima. Zgrade budućnosti biće i električne centrale koje će moći pokrivati više od polovine potrebe električne energije jedne zemlje. Građevinski inženjeri danas moraju biti ekološki inženjeri. Takve zgrade nezavisne od fosilnih ili nuklearnih energija građene su na principu „crvenog luka“, slojevito. Njemačko ministarstvo za građevinarstvo je finansiralo putujući realni model takve jedne zgrade koju su dizajnirali studenti arhitekture Tehničkog Univerziteta Darmstadt pod vodstvom praksi profesora **Manfreda Hegera**. Oni su dobitnici internacionalnog arhitektonskog konkursa 2007.

godine „Solar-decathlon“ u Washingtonu D.C. u konkurenciji 19 zemalja. Spoljni sloj zgrade je pokretni zaklon (španski zid) s lamelama u kojima su ugrađeni fotonaponski elementi. Krov je takođe pokriven fotonaponskim panelima. Toplu vodu za domaćinstvo i grijanje proizvode dodatni solarni termički kolektori. Unutrašnji sloj je izolovan s pločama u vakuumu. Samo jezgro zgrade je okruženo kutijama iz gipsa ispunjenim s tzv. hemijskim izolatorom PCM (Phase Change Material). Ako je zgrada pretopla, PCM apsorbira toplinu i time hladi njenu unutrašnjost, ako je u zgradi hladno PCM emituje skupljenu toplinu i time grije unutrašnjost. Takve plus energije zgrade koštaju 10-15% više od konvencionalnih, a amortizuju se u 10 do 12 godina.

NAJAVE

Delegacija Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, koju predvodi ministar **Branimir Gvozdenović**, učestvovalaće na Međunarodnoj konferenciji Waterfront Expo 2010, koja se održava 24. i 25. novembra u Londonu.

Waterfront Expo je predstavlja jednu od referentnih konferencija posvećenih otvorenoj razmjeni znanja i najbolje prakse vezano za pitanja razvoja i urbane revitalizacije primorskih gradova

Delegacija Vlade Crne Gore, koju će predvoditi ministar uređenja prostora i zaštite životne sredine, **Branimir Gvozdenović**, učestvovalaće u radu Konferencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama, koja će se u periodu od 29. novembra do 10. decembra 2010. godine održati u Kanunu, Meksiko

Potražite nas na YouTube-u Na kanalu Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine možete pogledati promotivne spotove, isječke iz informativnih emisija, televizijske emisije o projektima, radu i aktivnostima Ministarstva. Posjetite nas na adresi:

<http://www.youtube.com/user/MUPZZS>

*Priprema i distribuirana: PR služba Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine
Rimski trg 46, 81000 Podgorica*

www.mse.gov.me; pr@mse.gov.me 22. novembar – 6. decembar 2010. godine